

**Наперсні хрести XVII-XX ст. в колекції мідної культової пластики
Чернігівського історичного музею ім. В.В. Тарновського.
Каталог (закінчення)**

14. И-2463

Восьмикінцевий, з прямолінійними кінцями. Огравіє чотирикутне.

Зображення: бог Саваоф; два янголи, що ширяють з хустиною в руках; Розп'яття із символами страстей Господніх і головою Адама (Христос у довгому коллобіні, руки покладені майже горизонтально). Над і під руками Ісуса Христа написи: "Кресту Спасителя нашого Ісуса Христа", "Поклянемся".

На зворотному боці рослинний орнамент.

XVIII ст. Росія.

Мідь, лиття, карбування.

8,2 x 6 см.

15. И-2465

Аналогічний И-2464 (№ 3) за винятком написів над і під руками розп'ятого Ісуса Христа "Распятие господа нашего Исуса Христа", "Кресту твоему поклоняемся, святое воскресение твое славим".

На зворотному боці текст: "Крест хранитель всей вселенной, крест красота церковная, крест царем держава, крест верным утверждение. Крест аминь. Слава кресту. Богу слава".

XVIII ст. Росія.

Бронза, лиття, карбування

14 x 6,8 см.

16. И-2466

Восьмикінцевий, з прямолінійними кінцями. Огравіє чотирикутне.

Зображення: Цар слави; під ним два янголи, що ширяють з хустиною в руках; Розп'яття із символами страстей Господніх і черепом Адама. Над і під руками Ісуса Христа написи: "Крест распятия нашего Господа Исуса Христа", "Поклянемся... славим твое воскресение".

Зворотний бік гладкий.

XVIII ст. Росія.

Бронза, лиття, карбування.

8,8 x 5,8 см.

17. И-2467

Аналогічний И-2463 (№ 14). За винятком написів над і під руками розп'ятого Ісуса Христа: "Кресту распятия нашего Исуса Христа мы поклоняемся, святое воскресение славим".

XVIII ст. Росія.

Бронза, лиття, гравірування.

8,8 x 5,5 см.

18. И-2468

Аналогічний И-2463 (№ 14).

На зворотному боці текст: "...Крест хранитель всей вселенной, крест красота церковная, крест царем держава, крест верным утверждение, слава кресту божьему".

XVIII ст. Росія.
Мідь, лиття, карбування.
8,6 x 5,4 см.

19. И-2469
Аналогічний И-2473 (№ 1).
XVIII ст. Росія.
Мідь, лиття, карбування.
12,3 x 8,5 см.

20. И-2472
Аналогічний И-2464 (№ 3) за винятком написів над і під руками розп'ятого Ісуса Христа: "Распятие нашего Иисуса Христа", "Кресту твоему поклоняемся, святое воскресение твое славим".

На зворотному боці напис нечітко: "...амінь...всех святыи".
XVIII ст. Росія.
Бронза, лиття, карбування.
14,1 x 9,9 см.

21. И-2480
Восьмикінцевий, з прямолінійними кінцями. Огравіє чотирикутне.
Зображення: Спас Нерукотворний; під ним два янголи, що ширяють з хустками в руках; Розп'яття із символом страстей Господніх та головою Адама, праворуч та ліворуч від кистей рук Христа зображені сонце та місяць. Над і під руками Ісуса Христа написи: "Сын божий", "Кресту твоему поклоняемся, святое воскресение твое славим".

На зворотному боці рослинний орнамент.
XVIII ст. Росія, старообрядці ?
Бронза, емаль, карбування.
22,4 x 14,3 см.

22. И-2515
Восьмикінцевий, з прямолінійними кінцями. Огравіє чотирикутне.
Зображення: голова бога Саваофа; два янголи, що ширяють з хустиною в руках, між ними голуб; над Розп'яттям два шестикрилих херувима; Розп'яття із символами страстей Господніх і черепом Адама. Над і під руками Ісуса Христа написи: "Распятие Господа Бога НИКА нашего Иисуса Христа", "Кресту твоему поклоняемся, святое твое воскресение славим".

На зворотному боці текст: "Крест хранитель всей вселенной, крест ключ церковный, крест царем держава, крест верным отважным, крест ...слава".

XVIII ст. Росія.?
Бронза, лиття, гравірування.
21,8 x 13,4 см.
Нижній кінець хреста загнутий.

23. И-2516.
Аналогічний И-2466 (№ 21) за винятком написів над і під руками розп'ятого Ісуса Христа: "...Кресту распятия нашего Иисуса Христа мы поклоняемся".

Зворотний бік гладкий.
XVIII ст. Росія.
Бронза, лиття, карбування.
7 x 5 см
Нижній кінець хреста відламаний.

24. И-2531.
Восьмикінцевий, з прямолінійними кінцями. Огравіє чотирикутне.

Зображення: Спас Нерукотворний; нижче ширяють два янголи з хустками в руках; Розп'яття з пристоячими, символістами страстей Господніх, черепом Адама. На кінцях Розп'яття зображені сонце та місяць. Під руками розп'ятого Ісуса Христа напис: "...Кресту твоему поклоняемся, святое воскресение твое славим".

Зворотний бік гладкий.

XVIII ст. Росія, старообрядці?

Бронза, емаль, лиття, карбування.

16,2 x 10,4 см.

25. И-2533

Аналогічний И-2464 (№ 3).

На зворотному боці текст: "Крест хранитель всей вселенной, крест красота церковная, крест правит державой, крест дан верным, ангелам слава, ГАЗВА".

XVIII ст. Росія, старообрядці ?

Бронза, емаль, лиття, карбування.

15,2 x 9,2 см.

26. И-2534

Шестикінцевий, з прямолінійними кінцями. Оглавіє чотирикутне, розширене догори.

Зображення: Господь Вседержитель; янголи, Михайл, Гавріїл; Розп'яття з пристоячими і головою Адама (Ісус Христос в коллобіні; руки майже горизонтально). На нижньому кінці хреста нечіткий напис: "...Сей крест дан...27 дня".

Зворотний бік гладкий.

XVIII ст. Росія.

Бронза, лиття, карбування, гравірування.

32,8 x 13 см.

27. И-2538

Восьмикінцевий, з прямолінійними кінцями. Оглавіє чотирикутне, з вісьмома шестикрилими херувимами навруг.

Зображення: бог Саваоф; два янголи, що ширяють з хустиною в руках, між ними голуб; Розп'яття з пристоячими, символами страстей Господніх і черепом Адама. Над і під руками Ісуса Христа написи: "Распятие господа нашего Исуса Христа".

На звороті написи: "Кресту твоему поклоняемся, святое воскресение твое славим", "...Крест хранитель всей вселенной, крест красота церковная, крест царем держава, крест верным утверждение..слава кресту божьему".

XVIII ст. Росія.

Бронза, лиття, карбування.

19,3 x 10,8 см.